

Naročnina za Jugoslavijo:
celoletno 180 din, za 1/2 leta
90 din, za 1/4 leta 45 din,
mesečno 15 din; za ino-
zemstvo: 210 din. — Pla-
ča in toži se v Ljubljani.

Casopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo in upravnništvo
je v Ljubljani v Gregorčič-
evi ulici 23. — Rokopisov
ne vračamo. — Račun pri
pošt. hranilnici v Ljubljani
št. 11.953. — Tel. št. 25-52.

Izhaja vsak ponedeljek,
sredo in petek

Liubliana, ponedeljek 23. avgusta 1937

Cena posamezni številki din 150

Izseljenški problem

Deset in desetletja so nam pošiljali naši izseljenci sto in sto milijone, deset in desetletja so živeli naši pasivni okraji na Dolenjskem le od denarja Amerikancev, a kljub temu smo se za svoje izseljence zanimali zelo malo, skoraj nič. Cisto smo jih prepustili njih usodi in samo prošnje stricem in sorodnikom v Ameriko so bile naša vez z njimi.

Ni pa bilo društva, ki bi pomagalo našim ameriškim izseljencem s knjigami in časopisi, ni bilo organizacije, ki bi pošiljala tja slovenske učitelje, da bi ti rešili izseljenški naraščaj pred potopom v tuje morje in ni bilo narodno-obrambene ustanove, ki bi poskrbela, da bi se sestavil kataster naših izseljencev in da bi na podlagi tega katastra skrbeli, da bi ostala živa naša zveza z vsakim našim izseljencem. Kakor se nismo brigali za ameriške izseljence, ki so nam pošiljali denar, in sicer mnogo denarja, se tudi nismo brigali za vestfalske izseljence in za izseljence v drugih evropskih državah. Pa saj se nismo brigali niti za izseljence v severni Štajerski in Gradcu ter na Dunaju, da je vsako leto znaten del našega naraščaja utonil v tujem morju.

Dostikrat so bili sicer slišni v slovenskem časopisju opomini, da moramo bolj skrbeti za svoje izseljence in za zvezo z njimi. Navadno pa so ti opomini ostali vedno neuslišani in izseljenški problem je ostal pereč kakor je bil.

Med tem pa so naši izseljenci sami ustvarili sebi močne kulturne, socialne in gospodarske organizacije ter si ustanovili tudi močan tisk, da je v medvojnih časih izhajalo le malo manj slovenskih časopisov v Ameriki ko v Sloveniji. Oprt na te krepke organizacije so mogli naši ameriški Slovenci prav znatno pomagati pri našem osvobojenju, nato pa tudi sami začeli graditi vezi s svojo staro domovino. Začeli so se izletiti ameriških izseljencev v Slovenijo, kulturne vezi so nastajale in tudi v Sloveniji je zanimanje za naše izseljence oživelo.

Vendar pa še dolgo ni storjeno vse to, kar bi se moralo storiti in dolg stare domovine do ameriških Slovencev je še vedno velik. Čas je, da začnemo sistematično delati na tem, da ta dolg že enkrat poplačamo. To tem bolj, ker pomenijo izseljenci naš najboljši ljudski material, ki ga zato tem manj smemo pogrešati v naši narodni skupnosti. Le ljudje z izrednimi sposobnostmi so se mogli priboriti od priprostitih rudarjev, ki niso poleg tega znali jezika nove dežele, do pozicije, ki jo imajo danes. Ponosni smemo biti na svoje ameriške izseljence.

Če pa hočemo, da bo naše delo za izseljence v resnici učinkovito, potem mora biti prva naloga, da sestavimo izseljenški kataster. Za vsakega našega človeka v tujini moramo vedeti in biti z njim v stiki vsaj s časopisom. Nujno potrebno bi zato bilo, da bi se ustanovil za vse izseljence časopis, ki bi jim poročal o vseh dogodkih v Sloveniji, njenem gospodarskem, kulturnem in socialnem strmljenju, in sicer brez vsakih strankarskih ciljev. Vse izseljence brez razlike bi moral ta časopis združevati v eno celoto in biti s staro domovino vez, ki bi bila vsem draga.

V vsakem večjem kraju bi morali ustanoviti stalne ljudske knjižnice, potujoče pa še v deželah, kjer žive naši ljudje razkropljeni. Poskrbeti bi morali za slovenske šole, za slovenska kulturna društva in ta zalagati z vsemi potrebnimi kulturnimi sredstvi.

A tudi na gospodarske zveze z izseljenci ne bi smeli pozabiti. Samo od našega dela je odvisno,

če dosežemo, da bomo mogli povečati svoj izvoz s pomočjo izseljencev. Tudi kapital, ki ga tako zelo potrebujemo, bi mogli dobiti s pomočjo naših izseljencev. Da ni to le prazna misel, je bilo že dokazano, saj je bilo že na tem, da se s pomočjo ameriškega kapitala zgradi železniška zveza z morjem.

Ves izseljenški problem je v tem, da dajemo izseljencem mno-

go, da nam bodo oni mogli mnogo dajati. Nemogoče pa je, da bi dajali samo izseljenci, nič pa ne bi dajali mi, kakor je bilo dosedaj. Izseljenški problem je postal pereč, ker je Slovenija premalo storila za izseljence in ta problem bo rešen, ko bo storila Slovenija svojo dolžnost do izseljencev. Naj bi se to zgodilo čim preje in ugledili smo si pot k blagostanju.

zgradi, če so res po vojni porušene železniške zveze na prvem mestu! Tu bi radi slišali odgovor! Tu naj izpregovori g. člankar!

Zato pa tudi rečemo gospodu člankarju in vsem, ki nečajo dati Sloveniji tega, kar potrebuje: Mi smo siti vseh teh praznih izgovorov, mi smo prenasičeni deklamacij o po vojni porušeni krajih, mi vidimo le eno, da se interesi Slovenije zapostavljajo in da se ji ne da tega, kar ji gre!

Zato pa si naj tudi gospodje nikar ne domišljujejo, da bi s takšnimi in podobnimi »argumenti«, kakor jih navaja cenjeni gospod člankar, le količkaj vplivali v Sloveniji. Poznamo mi te pesmi in ne bodo nas več premotile!

Nasprotno! Baš zaradi teh piškavil argumentov zahtevamo še večjo odločnost, da se reši ljubljansko kolodvorsko vprašanje po načrtu slovenskih inženirjev in da se za to potrebni denar najde! Oni gospodji, ki izzivajo Slovence s tako smešnimi argumenti, kakor smo jih brali, pa naj se pokličejo na odgovornost!

Od zahteve po pravilni rešitvi ljubljanskega kolodvorskega vprašanja pa slovenska javnost ne more in tudi ne sme odstopiti! Tako je!

Seje stalnega koordinacijskega odbora

Kakor poroča »Jugoslavenski Kurir«, bo imel nekog tega tedna stalni koordinacijski odbor več sej. Razpravljali bo o važnih vprašanjih naše zunanje politike, posebno pa se bo bavil z bližnjim sestankom jugoslovansko-nemškega gospodarskega odbora v Dubrovniku in trgovskim pogajanjem s Francijo, ki bodo najkasneje 5. septembra v Parizu.

Položaj naše trgovine z Nemčijo

K zasledanju gospodarskega odbora obeh držav v Dubrovniku

V Dubrovniku bo 10. septembra redno zasedanje jugoslovansko-nemškega gospodarskega odbora. Na tem zasedanju naj bi se ugotovil uspeh omejitve našega izvoza v Nemčijo. Ta omejitev je bila izvedena po obojestranskem sporazumu in naj bi dala naslednje rezultate: 1. zmanjšanje klirinškega salda in 2. izboljšanje tečaja klirinške marke.

Klirinški saldo se je po uradni ugotovitvi zmanjšal za 12 milijonov in sicer od 30 na 18 milijonov mark. Od teh 18 milijonov pa zaradi državnih obvez odpade okoli 6 milijonov mark, tako da ostane samo še 12 milijonov mark.

Naša trgovina z Nemčijo je bila v prvem tromesečju t. l. aktivna za 16'6 milijonov din. V drugem tromesečju (april—junij) pa se je gibala takole (v milijonih din):

meseč	izvoz	uvoz	+ ali -
april	87'3	155'7	- 68'4
maj	90'6	137'7	- 47'1
junij	50'3	134'1	- 83'8
skupno	228'2	427'5	- 199'3

Po odbitku aktivnega salda za prvo tromesečje znašajo pasiva 182'7 milijona din. Ta pasiva z rezultatom trgovine v juliju bodo znašala nad 200 milijonov din, tako da se more reči, da je saldo izravnano.

Vprašanje tečaja marke, ki naj bi se popravil v času tega omejenega izvoza, se ni rešilo. Tečaj marke je ostal isti, oziroma skok marke je bil znatno manjši, kot pa se je pričakovalo.

Prav nič previsoki stroški za preureditev ljubljanskega kolodvora

Malo odgovora na birokratično pojasnilo, ki pomeni izzivanje Slovenije

Včerajšnje nedeljsko »Jutro« je objavilo odgovor nekega »dobrega poznavalca« stališča prometnega ministrstva na resolucijo združenja slovenskih arhitektov in inženirjev v Ljubljani glede preureditve ljubljanskega kolodvora. Ker je »Jutro« odgovor samo ponatisnilo, ne da bi tudi takoj nanj primerno reagiralo, smatramo za tem bolj potrebno, da ta »odgovor« kritično premotrimo in ga primerno osvetlimo. Obenem pa, da tudi kar najbolj odločno poudarimo, da slovenska javnost takšno argumentiranje kar najodločneje odklanja in slej ko prej zahteva, da se ljubljansko kolodvorsko vprašanje čim prej reši, in sicer po »dragem« načrtu inž. Dimnika.

Kaj pravi torej ta »odgovor«

Gospod, ki mu je dobro znano stališče prometnega ministrstva, pravi v glavnem naslednje:

Ministrstvo presoja vsak načrt z vidika sredstev, s katerimi razpolaga.

Železniški voz v Ljubljani še ni prišel v ministrstvu v resnejši pretres. Kajti denarja za celotno rešitev tega vprašanja najbrže še dolgo ne bo na razpolago. (Kako pa to gospodje vedo?)

Ljubljanski inženirji so predlagali načrt za celotno rešitev vprašanja. (Ali naj bi predlagali »likarijo«?) V ministrstvu pa so mnenja, da je ureditev križišča ljubljanske in železniške proge v prvi vrsti mestna zadeva Ljubljane, ki bo tem lažje rešljiva, ker gre le za ureditev prehodov na Tyrševi in Gosposvetki cesti. — (Slednje nikakor ni res, ker gre tudi za ureditev podaljšanja Miklošičeve, Kolodvorske, Resljeve in Šmartinske ceste čez sedanjo železniško progo, kar tudi Dimnikov načrt izrečno navaja.)

Ureditev ljubljanskega glavnega kolodvora samega se je podrobno obravnavala v prometnem ministrstvu, ki da je mnenja, da se more to vprašanje rešiti postopoma. Ko pa bo dovolj denarja, bo lahko dobila povsem novo kolodvorsko palačo. (To je ob sv. Nikolji!)

Glede zahteve premestitve kurilnice proti Zalogu, pravi odgovor, da je sicer ta zahteva upravičena, prav tako druga zahteva, da se preloži premikalni kolodvor v predmestje, da pa bi samo premestitev kurilnice veljala 20 milijonov din, ki jih prometno ministrstvo nima.

Zaradi pomanjkanja sredstev da je možna le postopna rešitev, ki ostaja v okviru proračunskih možnosti ministrstva. Nesporno je obnova postaje v Ljubljani potrebna. Toda najprej je bilo treba

osnoviti to, kar da je porušila vojna (!). Šele nato pridejo na vrsto druga vprašanja in med temi železniški voz v Ljubljani — ni zadnji. (Najbrže le predzadnji!) Tudi kriza je mnogo zavirala izvrševanje velikih del. Čeprav se je sedaj kriza nehala, vendar še ni mogoče začeti dela, ki bi veljala kar po par sto milijonov din. Zato se morajo najprej odpraviti le pomanjkljivosti, ki ovirajo promet na samem kolodvoru, križišču, peroni, potniške blagajne, to je manjši program. Vse drugo pa tvori skupino tako velikih javnih del, ki jih zaenkrat (!) sploh ni mogoče upoštevati, čeprav se priznava njih nujnost.

To so torej argumenti proti sprejemu načrta slovenskih inženirjev in izjaviti moramo takoj, da

niti eden teh argumentov ne drži

Predvsem konstatiramo to, da ta odgovor sam priznava, da se ves ljubljanski kolodvorski problem še ni v ministrstvu resno pretresal. Če je to res, potem moramo prav zelo dvomiti, da bi bilo v tem odgovoru res podano stališče prometnega ministrstva. Vendar si ne moremo misliti, da bi ministrstvo tako odločno odklanjalo načrt, ki ga še niti ni proučilo?

Čisto neresna je trditev, da bi ureditev križišča ljubljanskih ulic in železniške proge bila občinska zadeva. Občina vendar nima prav nobene moči, da bi določila, kako in kje naj teče železniška proga. Še bolj smešno je pričakovati, da bo občina na svoje stroške prizadavala železniško progo. Ali mar občina pobira dohodke železnice?

Kar obstrmeti mora človek, s kakšno lahkoto rešuje pisec »odgovora« ureditev križišča na Tyrševi in Gosposvetki cesti. To je treba kratkomalo rešiti s podvozom! Naj si vendar g. avtor na terenu ogleda kakšen nesmisel predlaga. Kako pa bi v ta podvoz združil Bleiweisovo cesto? In kako bi rešil vse druge probleme, ki bi se tu pojavili? Ali pa se je morda zaljubil v tisto večno blato na Šmartinskem podvozu? Ali mu je morda ta podvoz na pokopališče ideal?

Nato pravi odgovor, da se kolodvorsko vprašanje sploh ne more rešiti, temveč samo vprašanje ureditve glavnega kolodvora samega, a še to le postopno in v zvezi s proračunskimi sredstvi.

Tu moramo najprej naglasiti eno! Nihče ni zahteval niti pričakoval, da bi ministrstvo preuredilo ljubljanski kolodvor z denarjem, ki ga nima. Tako silno neumni v Ljubljani le nismo! Toda če prometno ministrstvo danes nima denarja za preureditev kolo-

dvoja, ga pa more dobiti v prihodnjem proračunu, rednem ali izrednem — in v tem je baš jedro vsega vprašanja. Mi namreč trdimo, da se ta denar more dobiti in da se tudi mora dobiti, kajti če se je dobilo 100 milijonov za preureditev beograjskega pristanišča, se more dobiti tudi 100 milijonov za preureditev ljubljanskega kolodvora. Če se je lahko dobilo 800 milijonov za pančevaški most, se mora dobiti tudi 100 milijonov za ljubljanski kolodvor, tem bolj, ker se celo uradno priznava nujnost tega vprašanja. In če se je moglo pogrešati 800 milijonov din, ki so se preveč plačali družbi Batignolles, se bo moglo pogrešati tudi 100 milijonov din za ljubljanski kolodvor.

S tistimi flikarijami pa, ki se sedaj napravljajo na ljubljanskem kolodvoru in ki se v članku visokodoneče imenujejo »ta mali program«, pa ni nikomur pomagano. Naj bo peron še tako dolg, ni zaradi tega prometni problem prav nič olajšan. In če je sedaj tudi več blagajn, ni niti s tem potnikom pomagano, ker je osebja na kolodvoru premalo! »Ta mali program« je samo ponesrečen poskus, da bi se Ljubljano prepričalo, da se kolodvorsko vprašanje rešuje. Bi res radi vedeli, zakaj mislijo nekateri gospodje, da je Ljubljana identična z Abdero!

Kar razlaga člankar glede štedenja, pa je kar tipičen primer narobe — varčevanja in dejanskega zapostavljanja. Če je premestitev kurilnice potrebna, potem se mora tudi izvršiti! Z odlaganjem se nič ne prihrani, ker se temu izdatku le ne bo mogoče izogniti, le da bo vsa železniška služba med tem občutno trpela. Poleg tega pa bo vsa leta, dokler se kurilnica ne premesti, imela železniška uprava nepotrebne stroške. Samo izrazito slab gospodar na ta način varčuje!

Za na konec pa je prihranil člankar posebno masten ocvrek, da je bilo namreč še najprej treba rešiti po vojni porušene proge in potem šele vse druge. Če bi g. člankar le malo pogledal na železniško karto vzhodnih in južnih krajev ter novih prog, ki so bile zgrajene po vojni, potem bi videl, da je njegov argument silno šepav. Kajti vse polno prog se je zgradilo, o katerih se večini ljudi pred vojsko ni niti sanjalo. Ali je tudi te proge porušila vojna?

Zato pa ni videl železniške zveze, ki je člankarju pred nosom in ki jo je vojna v resnici porušila. In ta zveza je železniška zveza Slovenije z morjem! Pred vojno je imela Slovenija dve takšni zvezi: na Trst in na Reko, danes pa nima nobene! Zakaj se ta proga ne

Proizvodnja in potrošnja elektrike v Sloveniji

Po podatkih, ki jih je objavil v svoji zadnji številki »Elektrotehniški vestnik«, glasilo Združenja elektrotehniških obrti za dravsko banovino, je v Sloveniji skupno 781 elektrarn, od tega je 597 vodnih, 114 kaloričnih, 22 vodnih s kaloričnimi rezervami in 48 na pogon z motorji. Javnih elektrarn je bilo ob koncu leta 1936. 129, od teh 99 vodnih elektrarn in 652 tovarniških central (od teh je bilo vodnih central 498).

Skupna proizvodnja električne energije je znašala lani v Sloveniji 239'6 milijona kilovatnih ur. Javne elektrarne so od tega proizvedle 174'9, tovarniške pa 64'7 milijona kilovatnih ur. V primeri z letom 1935. se je proizvodnja električne energije povečala za okoli 10 milijonov kilovatnih ur, t. j. za več kot 4%.

Še bolj kakor proizvodnja, pa se je povečala poraba električne energije v Sloveniji. Sama Slovenija je porabila lani 198'2 milijona kilovatnih ur, v savsko banovino pa je oddala 8'26 milijona kilovat. ur. Skupno je bilo lani porabljenih 13 milijonov kilovatnih ur več kot v l. 1935.

Od porabe električne energije v Sloveniji je odpadlo na javno razsvetljavo 2'64 milijona kilov. ur, za zasebno razsvetljavo 10'98, za pogon 107'12 in na ostalo porabo 77'47 milijona kilovatnih ur. Največ električne energije so lani porabila naslednja industrijska podjetja: tovarna za dušik v Rušah, 56'75 milij. kilov. ur, Kranjska industrijska družba, Jesenice 27'36, Trboveljska prem. družba 26'87, papirnice Goričane-Vevče 8'72, rudnik Mežica 5'77, tovarna Glanzmann in Gassner v Trzinu 4'62 milijona kilovatnih ur.

Celotna poraba električnega toka treh največjih mest v Sloveniji je znašala lani: v Mariboru 17'92, v Ljubljani 8'46 in v Celju 1'29 milijonov kilovatnih ur.

Izvoz naše masti v Anglijo

Izvoz naše masti v Anglijo, ki se je začel pretekli mesec, je dosegel že okoli 50 vagonov. Cene, ki so jih dosegli naši izvozniki masti, znašajo 12'50 din za kilogram. Naš izvoz masti bi mogel doseči tudi 100 vagonov mesečno, oziroma 1200 vagonov letno, kar bi zneslo okoli 150 milijonov din v devizah.

Treba pa bi bilo še preje rešiti važno vprašanje, ki že dolgo ovira naš izvoz v Anglijo. Naše zveze z angleškimi lukami so bile doslej povsem nezadostne, saj smo imeli samo eno redno zvezo in še to le vsakih 15 dni enkrat. Ta zveza pa je bila že doslej preobremenjena s prevozom lesa in drugim blagom.

»Službeni list«

kr. banske uprave dravske banovine z dne 21. avgusta objavlja: Avtentično tolmačenje odstavka (1) člena 3. uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov — Avtentično tolmačenje odstavka (5) člena 3. v zvezi z odstavkom (9) člena 3., člena 5. v zvezi z odst. (1) člena 2. in člena 43. uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov — Razglas o opremljanju avtobusnih vozovnic z zeleno porto-znamko »Rdečega križa« v tednu »Rdečega križa« — Razglas o izmenjavi poverjenikov oziroma namestnikov poverjenikov Banovinske hmelnjske komisije dravske banovine in razne objave iz »Službenih novic«.

Ljubljana v jeseni

Jesenska prireditel Ljubljanskega velesajma bo letos od 1. do 12. septembra. Za to prireditel je generalna direkcija državnih železnic dovolila polovično vozno in sicer za potovanje v Ljub-

ljano od 27. avgusta do 12. septembra, za povratek pa od 1. do 17. septembra. Na železniški odhodni postaji je treba kupiti poleg cele vozne karte do Ljubljane še rumeno železniško izkaznico za din 2.— Na to izkaznico bodo v Ljubljani na velesajmu dali potrdilo o obisku in izdali velesajmsko legitimacijo, nakar ima ob-

iskovalec brezplačen povratek. Jesenski ljubljanski velesajem bo podal sledeče: Razstavo slovenskega novinarstva, Etnografsko in misijonsko razstavo »Indija«, Gospodinsko razstavo »Materi za otroke«. Umetnostno razstavo slovenskih likovnih umetnikov. Cvetlično razstavo, vzoren sadni vrt, razstavo eksotičnih ribic in razstavo

metuljev. Razstavo malih živali. Razstavo pernatih in dlakastih divjadi naših gozдов v posebnem živalskem vrtu, Razstavo industrijskih in obrtnih proizvodov. Tekmovanje jugoslovanskih harmonikarjev bo 12. septembra. Obiskovalcem bo na razpolago tudi lepo zabavišče in pa variete s prvovrstnimi atrakcijami.

Skrajšanje delovnega časa v industriji

Mednarodna konferenca dela v Ženevi za skrajšanje

Na letošnjem 13. zasedanju Mednarodne konference dela v Ženevi se je zlasti razpravljalo o skrajšanju delovnega časa v industriji. Zanimanje za konferenco je bilo zelo veliko in se je udeležilo 431 delegatov, ki so zastopali 53 držav. Lanske konference se je udeležilo 381 delegatov iz 48 držav. Med letošnjimi delegati je bilo tudi 10 aktivnih ministrov.

Delodajalska skupina je štela 38 delegatov, od teh pa dva nista imela pravice glasovanja. Delavska skupina pa je imela 36 delegatov. Ker se je še pred koncem konference več delegatov iz delodajalske skupine odstranilo, so končno padli na 32 glasov. Končno je pri izglasovanju konvencije o skrajšanju delovnega časa delegat Združenih držav glasoval za, francoski delegat pa se je vzdržal glasovanja. Razen tega so bile zavrnjene konvencije o skrajšanju delovnega časa v kemični in tiskarski industriji in je pri tej priliki v odboru in plenumu uspešno interveniral naš delegat. Konvencija o skrajšanju delovnega časa v tekstilni industriji, pa je bila sprejeta z neznatno večino. Razen te je bila sprejeta konvencija o predpisih glede varnosti v gradbeni industriji, revizija konvencije o minimumu delavcev v industriji in konvencija glede starosti pri neindustrijskih delih, nekaj priporočil pri organizaciji javnih del in par resolucij.

Konvencija o skrajšanju delovnega časa v tekstilni industriji pomeni sprejem načela 40urnega tednika pri vzdrževanju dosedanjega življenjskega standarda delavstva, tako oseb, ki so zaposlene v tovarni ali njeni filiali, ki predeluje vse vrste prediva, sukanca, vrvi, mrež, volne, svile, lanu, konoplje, jute, umetne svile in drugih sintetičnih prediv kot tudi ves ostali tekstilni material, vegetabilnega, živalskega ali mineralnega izvora. Tekst konvencije natančno določa, kje se začnejo in kje se končajo posamezne vrste dela, kakor n. pr. strojenje, barvanje, pretiskavanje, apreture itd., in ki se končujejo s pakiranjem in ekspedicijo proizvodov.

Ta dela se ne nanašajo na celotno ali delno fabrikacijo oblek in drugih predmetov, razen v industriji klobukov in tistih oblek ali predmetov, ki se konfekcionirajo po splošnem, oziroma skupnem procesu pri fabrikaciji dotičnih proizvodov.

Izjeme so predvidene za osebe, ki so zaposlene v podjetjih družinskega značaja ali za osebe, ki sicer niso podvržene normalnim pravilom glede delovnega časa. Za osebe, ki delajo v izmenah pri nepretrganem delu, se more tedenski delovni čas povprečno podaljšati na 42 ur. Pri tem se povprečen delovni čas računa v sporazumu z nadrejenim oblastvom po zaslišanju zainteresiranih organizacij delodajalcev in delavcev. Prekoračitve so dovoljene le v določenih primerih, kakor pripravljalna in dopolnilna dela, nujna popravila, nepredvidena odsotnost ene ali več oseb, izmenjave, nesreče in podobno.

Konvencija predvideva največ 75 nadur v enem letu v določenih primerih, ki se morajo plačati 25 odstotkov više. Če nacionalno za-

konodavstvo predvideva mejo 40 ur, ki jo mora striktno upoštevati pristojna oblast, se morejo odobriti dodatne nadure do 100 ur na leto po istih pogojih, t. j. s 25% poviškom.

Konferenca je razen načrta konvencije sprejela tudi načrt resolucije, s katero prosi Svet, da se takoj začne razmotrivati vprašanje načrta konvencije, s katero bi se določile neke spremembe besedila za države, ki imajo posebne klimatične, organizacijske in druge pogoje.

Končno sta gg. Mertens in Jouhaux predložila resolucijo, da bi moral Svet konferenci leta 1938. predložiti vprašanje splošnega skrajšanja delovnega časa v vseh tistih industrijah, ki v sedanjih konvencijah še niso obsežene.

Ta resolucija je bila sprejeta z navadno večino. Kar se pa tiče glavne konvencije o skrajšanju delovnega časa v tekstilni industriji je značilno, da je 22 vladnih delegatov glasovalo za, 6 pa proti konvenciji, dočim se jih je 24 vzdržalo glasovanja. Naš strokovnjak g. dr. Golia je v svojem govoru poudaril med drugim vse razloge proti konvenciji o 40urnem delovnem tednu in je dostavil, da jih je črpal iz odgovora, ki ga je poslala naša vlada o tem vprašanju Mednarodnemu uradu dela. Mnoga nasprotja, ki so med glasovanjem in pismenimi odgovori posameznih vlad presenetila, so se pojasnila, ko je naslednji dan eden velikih ženevskih listov poročal o velikem pritisku levčarskih delegacij in pa uradnikov Med. urada za delo na druge vladne delegacije, da so v svojem odporu popustile.

Preskrba Japonske in Kitajske s surovinami

Mednarodni proizvodniki surovin spričo vojnih zapletljajev na Daljnem Vzhodu računajo s tem, da bodo ti dogodki ugodno vplivali na mednarodna tržišča surovin. Pri spopadu med Japonsko in Kitajsko gre v glavnem za gospodarske načrte Japonske, ki bi se rada polastila ogromnih ležišč premoga in železne rude v severni Kitajski.

Kar se tiče preskrbe Japonske z železom je treba ugotoviti, da je navezana v glavnem na uvoz, saj sama proizvaja le 0'3 do 0'5 milijona ton železne rude letno. Japonska proizvodnja surovega železa je znašala v zadnjem času 2 do 3, surovega jekla pa 3 do 5 milijonov ton letno. Japonska si je zato zelo prizadevala, da si je zagotovila dovoz železne rude iz tujine. Samo šrota je uvozila Japonska letos 1'5 milijona ton. Železnih rezerv ima Japonska s Korejo kakih 600 milijonov ton, Mandžukuo pa okoli 800 milijonov ton z letno proizvodnjo železne rude 1'2 do 1'5 milijona ton.

Kitajska proizvodnja železne rude znaša do 1'5 milijona ton, surovega železa pa proizvaja sama zelo malo in ga uvaža letno okoli 50.000 ton, gotovega železa pa okoli pol milijona ton.

Zaenkrat vlada tako na Japonskem, kot tudi na Kitajskem precejšnje pomanjkanje železa in jekla, zaradi česar so posebno pri-

Vprašanje varnosti v gradbeni industriji

se je pokrenilo zato, ker se je po objavljenih statistikah ugotovilo, da so nezgode najtežje in najpogostejše v gradbeni industriji. Od teh nezgod pa je bila večina zaradi padcev z gradbenih odrov itd. Temu dejstvu je pripisati, da je bila konvencija, ki tvori s 4 priporočili zakonik varnosti v gradbeni stroki, sprejeta brez opozicije.

Kar se tiče revizije konvencije o najnižji starosti, do katere se delavci še pripuščajo k tovarniškemu delu, je treba poudariti, da je bila svoj čas določena ta starost s 15 leti. Pod vplivom gospodarske krize in brezposelnosti, posebno mladih ljudi, je bilo javno mnenje na strani teze, da je treba mladino čim dalj zadrževati v šolah. Zaradi tega so bile sprejete konvencije na konferencah v letih 1919., 1920., 1921. in 1932., s katerimi se prepoveduje delo mladoletnikov pod 14 leti in se je ta doba povišala od 14 na 15 let.

Ravno tako so bili določeni tudi posebni pogoji za Indijo, Japonsko in Kitajsko. Določen je nadalje sistem inspekcije in uradne kontrole glede vodenja posebnega registra od poslodajalcev z vsemi potrebnimi podatki glede delavcev izpod 18 let.

Kar se tiče revizije konvencije za neindustrijska dela od l. 1932., se je tudi tu dvignila starost od 14 na 15 let, za lahka dela pa od 12 na 13 let.

zadete japonske ladjedelnice. Japonska si zelo prizadeva, da bi izgradila lastno industrijo aluminija, ker krije sedaj sama le polovico porabe. Svinca mora Japonska uvažati dvajsetkrat več kot pa ga sama proizvaja. Bakra uvaža okoli 70.000 ton letno in ga toliko tudi sama proizvaja, ravno toliko je s cinkom, ki ga letno uvaža 30 do 40.000 ton.

Razmah francoske filmske industrije

Po podatkih francoskega filmskega kontrolnega urada se je francoska filmska industrija v letu 1936. prav ugodno razvijala. Lani so izvajali v francoskih kinogledališčih 354 novih francoskih filmov, od katerih je bilo 153 velikih in 201 mali film, v letu 1935. pa le 267 filmov, kar pomeni porast filmske proizvodnje za 87 filmov, t. j. za skoraj eno tretjino. Tudi število v Francijo uvoženih filmov je poraslo na 1007 filmov proti 978 v letu 1935., kar pomeni porast za 29 filmov ali za 3%. Skupna dolžina francoskih filmov je znašala 451.009 metrov, inozemskih pa 1.48 milijona metrov.

Izmed uvoženih filmov je bilo 386 ameriških, 77 nemških, 50 angleških, 17 avstrijskih, 17 ruskih, 6 češkoslovanskih, 5 italijanskih in 1 švicarski.

Politične vesti

Program konference Male antante je bil včeraj objavljen. Konferenca bo trajala le poldrug dan. Konferenca se udeležijo predsednik jugoslovanske vlade in zunanji minister dr. Stojadinović, doktor Krofta in Antonescu.

Predsednik italijanske vlade Mussolini je imel v Palermu velik govor o odnošajih Italije do drugih držav in o njenem sodelovanju pri obnovi Evrope. Glede Jugoslavije je Mussolini izjavil, da so se od meseca marca odnošaji med Italijo in našo državo zboljšali. Odnošaji s Francijo bi bili lahko boljše, če bi bilo tam manj ženevskih utvar in če tam že vseh 15 let in do danes ne bi pričakovali padca fašističnega režima v Italiji. Vendar pa med obema državama ni nobenih snovi za kako žaloigro. Odnošaji z Anglijo so se januarja precej zboljšali, Mussolini misli, da je mogoče doseči z Anglijo sporazum. Italija hoče sodelovati v vseh problemih, ki so na dnevnem redu evropske politike. Toda upoštevati je treba stvarnosti in prva taka stvarnost je: naš imperij. Glede Zveze narodov misli, da je že prišel čas, da naj tam (v Ženevi) ugotove, da je nekdo mrtev. Že 16 mesecev čaka mrtvec na to formalnost. Z osjo Rim—Berlin je treba računati in vlada med obema režimoma popolna vzajemnost. O Španiji pa je Mussolini izjavil, da v Sredozemskem morju Italija ne bo trpela boljše vize ali pa kar je njemu podobno. Svoj govor je zaključil Mussolini z mirovnim pozivom, obenem pa je dejal, da razpolaga Italija s tako številnimi duhovnimi in materialnimi sredstvi, da lahko gleda mirno v oči vsemu, kar pride.

Mussolinijev govor v Palermu so sprejele velesile zelo različno. V Londonu ga cenijo kot uvod v pogajanja med Anglijo in Italijo. Če bodo temu govoru sledila dejanja, tedaj bo angleško javno mnenje razpoloženo za ugoden zaključek pagajanj. Vsekakor se je pokazalo, da pesimizem zadnjih dni ni bil na mestu. V Parizu so sprejeli govor zelo rezervirano in pravijo, da je Mussolini samo ponovil svojo staro tezo. Politiki pa ne dajejo nobenih izjav k tistemu odstavku govora, ki se tiče odnošajev med Francijo in Italijo. Nasprotno pa so v Berlinu sprejeli govor zelo prisrčno in poudarjajo, da je Mussolini razložil italijansko zunanjo politiko z jasnimi besedami, ki ne dopuščajo nobene netočne razlage.

Vesti, da namerava Mussolini obiskati Nemčijo, se potrjujejo in jih tudi v Italiji ne zanikajo. Po teh vesteh se bo udeležil predsednik italijanske vlade kongresa narodno-socialistične stranke v Nürnbergu.

Spor med Portugalsko in Češkoslovaško se bo po mnenju francoskih in angleških krogov hitro rešil, ker je Portugalska spoznala, da se je preneglila kljub temu, da je tudi Češkoslovaška kriva.

Tudi češkoslovaški zunanji minister dr. Krofta je mnenja, da napetost med Češkoslovaško in Portugalsko ne bo dolgo trajala.

Borba za Sangaj še vedno traja in Japonci kljub silnim napadom še niso mogli doseči nobenih uspehov. Japonski avioni neprestano napadajo mesto in so ga naravnost zasuli z zažigalnimi bombami, ki so povzročile nešteto požarov. V mestu se bijejo hude poulične borbe in se je kitajskim četnikom posrečilo prebiti japonsko fronto. Kitajci pošiljajo v boj vedno nove čete.

Pred Tiencinom se uspešno nadaljuje ofenziva Kitajcev, čeprav so dobili Japonci močne okrepiteve. Le velikemu številu vojnih ladij v tiencinski luči, ki podpirajo japonske čete, se imajo Japonci zahvaliti, da še niso bili vrženi v morje. Izgleda, da nameravajo zaradi tega težkega položaja svojih čet pred Tiencinom umakniti svoje čete.

Kitajski poveljnik pred Sangajem je izjavil inozemskim novinarjem, da se lahko bori Kitajška tudi 10 let, če bo potrebno. Kitajska lahko izgubi tudi polovico svojega ozemlja, končno pa bo prišel za Japonsko usodni trenutek. Po njegovem mnenju Japonska ne bo vzdržala daljše vojne.

Francova ofenziva proti Santandru le počasi napreduje in so nacionalisti z velikimi izgubami zavzeli Vejo.

Na teruelski fronti se je pričela nova ofenziva nacionalistov in so se morale vladne čete umakniti po hudi borbi k Choji Quemadi.

Konferenca francoskih ministrov je bila v Parizu pod predsedstvom predsednika francoske vlade Chautempsa. Prisostvovali so ji minister za narodno obrambo Daladier, Blum in Sarraut.

Denarstvo

Teden na beograjski borzi

Stabilna situacija prejšnjega tedna se je tudi ta teden nadaljevala in ni bilo na učinknem trgu skoraj nobenih izprememb. Blago je redko, v kolikor pa se pojavlja, ga prevzame večinoma javna roka. Razlika med najvišjim in najnižjim tečajem vojne škode je znašala v preteklem tednu pol poena in je la notirala koncem tedna 406 (406,50). Absolutno stabilne so bile 6% begluške obveznice, ki so se trgovale po 74, 75. Zaključni tečaj 6% dalmatinskih agrarjev je bil 75, začetni tečaj pa je bil za četrt poena nižji. Tečaj Privilegirane agrarne banke se je dvignil za en poen na 201 (200). Delnice Narodne banke se sploh niso pojavile na trgu, čeprav ponudba ni bila pod 7.250, večkrat pa celo 7.300.

Velik promet tega tedna je bil posledica zaključka 5% srednjeročnih obveznic za 5 milijonov din. Promet v glavnih efektih je bil naslednji: vojna škoda 1.530 (1.354), 6% begluške 844 (450), 6% dalmatinski agrarji 860 (298), Privilegirana agrarna banka 235 (11). Skupno je znašal promet v preteklem tednu 8.627 (2.685).

Na deviznem trgu je bil tečaj najvažnejših deviz stabilen. Sem spada funt, ki že dalj časa notira 238, stabilna je bila tudi nemška marka, ki je notirala 1.300 (1.298,08). Najmočnejše je kolebal šiling, ki je zaenkrat najnemirnejša valuta na deviznem trgu; njegov tečaj je bil 847,27 (842,43). Grški boni so bili stabilni po 30, lira pa je notirala 213 (214). Po dolgem času je bil beležen tudi Madrid, in sicer po 350.

Promet v devizah je znašal 29,6 milijona din (29,8). Največji je bil promet v Londonu, 12,1 milijonov din (11,4), Berlinu 11,3 (13,6) in Dunaju 4,3 (3,6).

Na curiški borzi so zrastle zapadne devize, razen dolarja, ki je nekoliko popustil. Francoski frank se še naprej popravlja.

Na svobodnem deviznem trgu se je plačeval napoleon po 306 (307).

Stanje naših kliringov

Naš klirinški aktivni saldo z Nemčijo je zaradi naglega naraščanja uvoza z Nemčijo padel od 34 na 17 milijonov mark. Od konca julija pa saldo zopet narašča in je znašal 1. avgusta 181, 20. avgusta pa 19 milijonov mark. Ta dvig je pripisati v glavnem izvozu naše pšenice v Nemčijo.

Kliring s Francijo je zaradi velikega našega izvoza v Francijo že skoraj izravnal, od julija pa se je naš dolg zopet povečal in je znašal v avgustu 3 3/4 milijona frankov.

S Poljsko imamo aktiven saldo v znesku 16 milijonov din. Naš pasivni saldo s Češkoslovaško pa je znašal koncem avgusta 188,7, z Rumunijo 27 milijonov din, z Madžarsko pa 11,1 milijona din.

V novem kliringu z Italijo je znašal naš pasivni saldo 20. avgusta 1.089.155 lir t. j. 2,88 milijona din, stari klirinški saldo pa se je do 20. avgusta zmanjšal od 49 na 42.646.901 liro.

Osješka mestna občina išče posojilo za gradnjo klavnice in povečanje električne centrale. Občina namerava najeti pri Državni hipotekarni banki posojilo 5 milijonov dinarjev za gradnjo klavnice in 1.500.000 din za povečanje električne centrale.

Že v 24 urah
barva, plesira in kemične snaži obleke, klobuke itd. Škrobi in svetilolika srajce, ovrtnike in manšete. Per. suš. monga in lika domače perilo
tovarna JOS. REICH
Poljanski nastp 4-6. Selenburgova ul. 8
Telefon št. 22-72.

TEDEN NA LJUBLJANSKI BORZI

POSEBNO POROČILO "TRGOVSKEGA LISTA"

Devizno tržišče

Tendenca nestalna;
promet din 6.769.279'57.

V primeri s predzadnjim tednom je vladala na minulih borznih sestankih nekoliko večja kupičijska živahnost, kar se jasno odraža tudi iz povečanih deviznih zaključkov, saj znaša tokrat skupni porast deviznega prometa malone poldrugi milijon dinarjev.

Najbolj se je v prejšnjem borznom tednu dvignil promet v devizi Berlin (za skoro 1/4 milj. dinarjev), Dunaj (za približno 400 tisoč) in Newyork, kot je razvidno iz prednje prometne razpredelnice.

Devize:	predzadnji teden	minuli teden
(vse v tisočih dinarjev)		
Amsterdam	26	4
Berlin	3034	3776 priv. klir.
Bruselj	8	-
Curih	68	148
Din-deviza	312	264 avstr. pr. kl.
Dunaj	677	1076 avstr. pr. kl.
London	1003	1104 priv. klir.
New York	131	368
Pariz	13	1
Praga	2	2
Trst	-	26

Kot običajno prevladujejo tudi to pot zaključki v nemških markah, ki znašajo blizu dve tretjini celotedskega prometa.

Narodna banka je še nadalje posredovala v Curihu, Parizu in Londonu do višine dosedanjih dnevnih deviznih kontingentov.

Brezotic je ostal grški privatni kliring, medtem ko so bili v ostalih privatnih kliringih doseženi tile denarni, oziroma blagovni tečaj: za:

angleški funt	
16. avgusta din	237'20—238'80
17. avgusta din	238'
18. avgusta din	238'
19. avgusta din	238'
20. avgusta din	237'20—238'80

avstrijski šiling	
16. avgusta din	8'39—8'49
17. avgusta din	8'41—8'51
18. avgusta din	8'42—8'52
19. avgusta din	8'43—8'53
20. avgusta din	8'42—8'52

nemška marka	
16. avgusta din	12'90—13'10
17. avgusta din	12'91—13'11
18. avgusta din	12'90—13'10
19. avgusta din	12'90—13'10
20. avgusta din	12'90—13'10

Devizna tečajnica minulega tedna očituje le neznatno osciliranje deviznih tečajev, razen švicarskega franka, ki je bil vseskozi trgovan na bazi dosedanjih dosledno nespremenjenih tečajih. Deviza Trst je 20. t. m. notirala ob tečajih z dne 16. avgusta t. l., dočim je znašala tečajna razlika v zadnjem tednu pri devizi: Amsterdam + 1'01, Berlin - 0'75, Bruselj + 0'75, London + 0'23, Newyork - 1'26, Pariz + 0'04, Praga + 0'09.

Devize	Povpr. 1937	Pon. din
Amsterdam	16. VIII. 2393'65	2408'25
	20. VIII. 2394'66	2409'25
Berlin	16. VIII. 1745'03	1758'90
	20. VIII. 1744'28	1758'16
Bruselj	16. VIII. 730'45	735'52
	20. VIII. 731'20	736'26
Curih	16. VIII. 996'45	1003'52
	20. VIII. 996'45	1003'52
London	16. VIII. 215'98	218'03
	20. VIII. 216'21	218'27
Newyork	16. VIII. 4308'51	4344'82
	20. VIII. 4307'25	4343'56
Pariz	16. VIII. 162'66	164'10
	20. VIII. 162'70	164'14
Praga	16. VIII. 151'24	152'34
	20. VIII. 151'33	152'43
Trst	16. VIII. 227'70	230'78
	20. VIII. 227'70	230'78

Efektno tržišče

Tendenca za državne papirje stalna.

Na tukajšnjem učinknem tržišču tudi v zadnjem tednu ni bilo nobenih bistvenih izprememb tako glede prometa kakor zanimanja samega. Državne vrednote so beležile brez vsakršnih večjih in

omembe vrednih oscilacij — s stalno tendenco. Notice so bile sledeče:

7% inv. pos.	16. 8. 89'— 90'	din	din
	20. 8. 88'— 90'		
8% Blair	16. 8. 93'— 95'		
	20. 8. 93'— 94'		
7% Blair	16. 8. 84'— 86'		
	20. 8. 84'— 85'		
7% Seligman	16. 8. 98'— 100'		
	20. 8. 98'— 100'		
4% agr. obv.	16. 8. 52'— 53'		
	20. 8. 52'— 53'		
4% drž. gar.	16. 8. 51'— 53'		
agr. obv.	20. 8. 51'— 53'		
6% begl. obv.	16. 8. 75'— 77'		
	20. 8. 72'— 74'		
2,5% vojna škoda	16. 8. 407'— 409'		
	20. 8. 406'— 408'		

Nekoliko čvrstejšo tendenco pa so kazale delnice Trboveljske prometopkopne družbe, katerih tečaji so poskočili za ca. din 20— od predzadnjega tedna. Ta efekt je notiral najviše začetkom zadnjega tedna in sicer din 260— za denar in din 280— za blago, a je popustil dne 20. t. m. na dinarjev 255—, oziroma din 265—.

Žitno tržišče

Tendenca za žito in mlevske izdelke nestalna.

Promet je bil zopet malenkosten, a še to le v pšenici. Cene so popustile za din 250 pri novi pšenici in za 10 dinarjev pri moki vseh vrst, medtem ko je ostalo blago notiralo brez izprememb. Na zadnjem borznem sestanku so bile dosežene te cene:

Žito:		din	din
Koruz:			
suha, s kvalitetno garancijo, franko nakladalna postaja		95'	96'
Pšenica:			
nova, gor. ban., 78 kg 2% primesi, zdrava, suha, rešetana, plačljivo proti duplikatu, franko nakladalna postaja		170'	172'50
nova, gor. bačka, 78 kg, 2% primesi, zdrava, suha, rešetana, plačljivo proti duplikatu, franko nakl. postaja		170'	172'50
Ječmen:			
62 kg, 2%, suh, zdrav, rešetan, plačljivo proti duplikatu, franko nakladalna postaja		142'	145'
64 kg, 2%, suh, zdrav, rešetan, plačljivo proti duplikatu, franko nakladalna postaja		145'	147'50
baranjski, spomladanski, 66 kg, pariteta Beli Monastir, dobava promptna		165'	170'
Oves:			
zdrav, suh, rešetan, fco. vagon slavonska postaja, plačljivo proti duplikatu		125'	130'

Mlevski izdelki:

Moka:	din	din
pšenična Og, banatska postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	280'	290'
pšenična Og, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	280'	290'
pšenična 2, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	260'	270'
pšenična 5, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu	240'	250'

Otrobi:	din	din
pšenični, debeli, v egal. 50 kg vrečah, bruto za neto, ekskl. prom. davek, franko vagon bačka postaja	110'	115'
pšenični, drobni, v egal. 50 kg vrečah, bruto za neto, ekskl. prom. davek, franko vagon bačka postaja	100'	105'

Nova pšenica (cene po pogojih Privilegirane a. d. za izvoz deželnih pridelkov) fko ladja:
Tisa I (od sev. meje do vključno Čuruga) kval 79/29% din 170—
Tisa II (od Zablja do ustja Tise) kval 79/29% din 169—
Begej kval 79/29% din 169—.

Tisa Kanal (od Kule do B. Gradišta) kval. 79/29% din 168—
Donava Kanal (od Crvenke do Bezdana) kval. 78/79/29% din 166—
Kanal kralja Aleksandra kvaliteta 78/79/29% din 166—
Bačka (Donava-Banat, Donava-Baranja) kval. 78/79/29% din 168—
Donava, Srem in Drava, Slavonija kval. 77/78/29% din 166—
Donava, Srbija kval. 77/78/29%—39% din 165—
Sava (Srbija, Srem, Bosna) kvaliteta 77/78/29%—39% din 164—
Od določene cene za blago fko. vlačilec se za kritje pretovornih stroškov zmanjša cena za vagonsko blago 2 dinarja od 100 kg.
Par. Pančevo, Novi Sad in Apatin kval. 79/29% din 166—
Par. Petrovgrad kvaliteta 79/29% din 167—
Par. Osijek, Zemun in Smederevo kval. 77/78/29%—39% din 164—
Senta kval. 79/29% din 168—.

Lesno tržišče

Tendenca še vedno nespremenjena trdna.

Dolgo pričakovana seja italijansko-jugoslovanske komore je sklicana za 21. t. m. na Reko. Za Jugoslavijo se bodo teh posvetovanj udeležili kot oficialni zastopniki gg. Ante Huber, Kazimir Polić in Oto Randić. Kolikor pa je nam znano, zastopa Italijo med drugimi tudi g. Aleksander Ličan starejši iz Ilirske Bistrice (Viladela Nevoso). Lahko pa se lista italijanskih delegatov še zadnji hip izpremeni.

Sigurno računamo s tem, da se bodo naši zastopniki zavzeli predvsem za les iz Slovenije ter krajev, ki najbolj konvenirajo izvozu v Italijo. Na vsak način pa smemo upati, da bo naša delegacija kar najbolj mogoče šla na roko italijanski, da se bo italijanski uvoz našega lesa povečal, ker le na ta način bomo imeli od vseh naporov in gospodarskih prizadevanj tudi praktično velike koristi ne pa — kot skoraj redno doslej — zgolj teoretično. To bo še najbolj v obojestransko korist in zadovoljstvo.

Les:

Smreka, jelka:	din	din
Hlodi I., II., monte	125'	155'
Brzojavni drogovj	145'	165'
Bordonali merkantilni	140'	160'
Filerji do 5/6"	145'	155'
Trami ostalih dimenzij	140'	160'
Skorete, konične, od 16 cm naprej	335'	355'
Skorete, paralelne, od 16 cm naprej	355'	385'
Skorete, podmerne, do 15 cm	255'	295'
Deske-plohi, kon., od 16 cm naprej	250'	270'
Deske-plohi, par., od 16 cm naprej	280'	310'
Kratice, za 100 kg	40'	50'
Brusni les za celulozo	120'	130'

Bukev:

Deske-plohi, naravni, neobrobljeni, monte	260'	270'
Deske-plohi, naravni, ostromobri, I. in II.	330'	360'
Deske-plohi, parjeni, neobrobljeni, monte	280'	310'
Deske-plohi, parjeni, ostromobri, I. in II.	510'	550'

Hrast:

Hlodi I., II., premera od 35 cm naprej	260'	280'
Bordonali	830'	930'
Deske-plohi, neobrobljeni boules	900'	930'
Deske-plohi, neobrobljeni, I. in II.	720'	820'
Deske-plohi, ostromobri (podnice)	810'	920'
Frizi I., širine 5, 6 in 7 cm	750'	800'
Frizi I., širine od 8 cm naprej	820'	950'

Oreh:

Plohi, nepar., I., II.	790'	850'
Plohi, parjeni, I. in II.	820'	910'

Parketi:

hrastovi, za m ²	50'	57'
bukovi, za m ²	39'	46'

Zelesn. pragi 2'60 m 14x24
hrastovi, za 1 komad bukovi, za 1 komad
Drva:
bukova, za 100 kg . 12'— 12'50
hrastova, za 100 kg . 10'50 12'—
Oglje:
bukovo, za 100 kg . 36'— 45'—
canella, za 100 kg . 42'— 47'—

Povpraševanja:

Več tisoč m³ brusnega lesa za celulozo.

Išče se večja količina desk tombante, prizmirano blago, v dimenzijah: 5/8" in 7/8" debeline, 9' z medijo, 13' dolžine, od 4" naprej medija, 6" šir. Večje količine madrijerov v predpisanih dimenzijah.

I/IIa hrastovi frizi, v debelini 25 milimetrov, v širinah 5, 6, 7, 8, 9 in 10 cm, v dolžinah od 25 do 95 cm in od 1 m dalje.

Parjena, ostromoro paralelno rezana bukovina I. in II. kvalitete.
Javorjeve neobrobljene deske I. in II. kakovosti, 18 mm debeline.
Neobrobljeni lipovi plohi I. in II. Hrastovi poulesi.
Brestovi boulesi in neobrobljeni plohi.

Deske smreka-jelka v III. in IV. kvaliteti 18/24 mm debeline, dolžina 4 m, širina od 16 cm naprej; dobava sukcesivna.

Več vagonov jelovih in smrekovih desk v III. in IV. kakovosti, 12 mm in 18 mm; dobava po dogovoru.

Skorete smreka-jelka, 12 mm; dobava promptna.
Neobrobljeni hrastovi plohi v I. in II. kakovosti.

Zunanja trgovina

Izvoz Češkoslovaške je bil v juliju polovico večji kot leta 1936.

Češkoslovaški izvoz je bil v juliju, ko je dosegel 874 milijonov čsl. kron, skoraj za polovico večji kot v juliju 1936. Najvažnejša postavka češkoslovaškega izvoza so industrijski izdelki, ki jih je bilo izvoženih za 636 milijonov, t. j. za skoraj 100% več kot leta 1936. Visok uvoz surovin (za 500 milijonov Kč) kaže na to, da računajo v Češkoslovaški še naprej na dobro zaposlitev industrije. Bombažna industrija je zopet dosegla stanje iz l. 1929. Izvoz železa se je v juliju sicer zmanjšal, toda ta padec gre na račun večje domače porabe, kar je torej preje ugodno kot pa neugodno znamenje.

Rusija kupuje bencin v USA

V zadnjem času je Sovjetska Rusija ponovno kupila večje količine bencina v Združenih državah Severne Amerike. Nabave so očitno namenjene za ruski Daljni Vzhod, ker bodo izkrcali bencin v Vladivostoku. Prvič je nakupovala Rusija v Združenih državah bencin leta 1936., ko petrolejske rafinerije v Habarovsku, ki so predelovale nafto s Sahalina, zaradi obratnih motenj niso delale. Po sovjetskih statistikah je znašal uvoz ameriškega petroleja l. 1936. skupno 46.940 ton, letos pa že v prvih 5 mesecih 46.427 ton.

Evropski lesni izvoz

Lesni izvoz evropskih lesnih proizvodnikov kaže za mesec junij 1937 naslednjo sliko:

	cel izv.	mehki les	stand-ardi
Sov. Rusija	1.503.235	729.958	156.241
Finska	1.193.849	582.790	124.741
Švedska	603.811	518.513	110.983
Avstrija	354.854	143.921	30.805
Poljska	281.234	149.195	31.934
Letonska	238.950	73.150	15.657
Romunija	188.206	125.901	26.948
Češkoslov.	181.673	45.762	9.795
Jugoslavija	172.271	98.051	20.987</

Trgovinski register

Vpisale so se naslednje tvrdke:

Forjanič Franc, Dolnja Slaveča, trgovina z mešanim blagom, poljskimi pridelki in sadjem.

Egon Zakrajšek, komanditna družba v Ljubljani. Obratni predmet: Izvrševanje in prodaja stanovanjske opreme.

Senčar Franc in sin, trgovina z mešanim blagom in deželnimi prideiki na debelo in drobno, Ljutomer.

Vpisale so se izpremembe in podatki pri naslednjih tvrdkah:

Senčar Franc, Bučkovci, trg. z mešanim blagom. Izbrisi se dosedanj lastnik tvrdke Senčar Franc, vpiše pa se novi lastnik Senčar Slavko, trgovec v Bučkovcih.

Berenyi Štefan, trgovina z mešanim blagom in poljskimi pridelki v Dobrovniku. Prenese se sedež tvrdke iz Dobrovnika v Ljutomer.

Tekstilna družba z o. z. v Koških pri Mariboru. Vpiše se prokurist Kalousek Adolf, ravnatelj v Koških pri Mariboru.

Intex tekstilno industrijska družba v Kranju. Izpremeni se družbena pogodba in se izbrisi poslovodja Markgraf Pavel.

Šentjanski premogovnik And. Jakl d. d., Krmelj. Izbrisala se je prokura umrlega Andresa Franceta, vpisala pa prokura podeljena Rumpretu Hugonu.

Hebein in brata Havliček, elektroinstalacijsko podjetje in trgovina z električnimi predmeti v Ljubljani. Izbrisi se zbog izstopa javni družbenik Hebein Ivan. Besedilo tvrdke odslej: **Havliček brata**, oblastveno dovoljeno elektroinstalacijsko podjetje.

Malnar & Ko., Ljubljana. Obratni predmet: izdelovanje barv, lakov in firneža. Izbrisi se zbog izstopa iz družbe javna družbenica Lazar Metka, zaradi česar preneha javna trg. družba.

Metalno akeijonarsko društvo, Ljubljana. Izbrisi se prokura podeljena Schmidlerju Otonu.

Narodna banka kr. Jugoslavije, filijala v Ljubljani, Ljubljana. Za vršilca dolžnosti upravnika filijale je imenovan dr. Vrečko Franjo, za vršilca dolžnosti pomočnika upravnika filijale pa Hrovatin Ivan.

Slograd slovenska gradbena in industrijska d. d., Ljubljana. Vpiše se član upravnega sveta dr. Marn Rudolf, nač. odd. za trg., obrt in industrijo kr. banske uprave v pok. v Ljubljani.

Josip Urbanič, trg. z mešanim blagom in semeni v Ljubljani. Izbrisi se zbog smrti dosedanj lastnik Josip Urbanič, vpiše pa nova lastnica Josipina Urbanič, trgovka v Ljubljani.

Ferd. Ferlinz nasl., trg. s šolskimi potrebščinami in papirjem v Mariboru. Izbrisi se dosedanj lastnik tvrdke Novak Feliks, trg. v Mariboru, vpiše pa nova lastnica Novak Marija, trgovka v Mariboru.

Josip Jaklič, Maribor. Izbrisi se dosedanje besedilo tvrdke, vpiše pa besedilo: Josip Jaklič, špedicija in komisija tvrdke Herman Steinbuch preje F. A. Wolf & sinovi, tovarna za vse kemično-farmaceutske aparate, utenzilije in potrebščine na Dunaju.

Kanada, uvoz in izvoz sadja, družba z o. z., Maribor. Vpišeta se nova poslovodji Škerl Zoran, veletrgovec v Zagrebu in Nemeč Franjo, trgovec v Mariboru. Izpremeni se tudi družbena pogodba.

Utensilia tovarna za izdelovanje industrijskih potrebščin, družba z o. z., Maribor. Izbrisi se pri firmi kraj Maribor, vpiše pa kraj Pobrežje pri Mariboru.

Zaga in železarna Artur Perger, Mislinja. Besedilo tvrdke se odslej glasi: »Gozdarska industrija Mislinja Artur Perger«.

Kohnstein in Neukircher. Pobrežje pri Mariboru. Izbrisi se dosedanje besedilo tvrdke, vpiše pa novo besedilo: »Kohnstein Arnošt«.

Škofješka predilnica, družba z o. z. v Škofji Loki. Izpremeni se družbena pogodba. Izbrisi se poslovodja Horak Gustav, vpiše pa nov poslovodja dr. Markgraf Herbert, tovarnar v Kranju.

Zaviršek, Modic & Co., Šmarje na Dolenjskem, trgovina z lesom. Izstopil je javni družbenik Zaviršek Josip. Besedilo tvrdke odslej: M. Modic in drug.

Izbrisale so se tvrdke:

Marija Wittine, gostilničarka, Črmošnjice, zaradi opustitve obrata.

Povpraševanje po našem blagu v tujini

Les in lesni izdelki:

859 — Pariz: vezane plošče in furnirji;

860 — Dunaj: veleblagovnica velikega ameriškega koncerna išče smuči iz jesenovega lesa in palice za smuči;

861 — Istanbul: topolov les za izdelavo vžigalic;

862 — Le Caire: bukov les.

Deželni pridelki:

863 — Nürnberg: pšenične mekinje;

864 — Stockholm: bolhač;

865 — Dunaj — mušično seme;

866 — Hamburg: zrnata krma za živino, semenje;

867 — Hamburg: suhe gobe;

869 — Hamburg: žitarice, oljne pogače in mlinski proizvodi;

870 — Aleksandrija: paradižniki, semenje in vse vrste konzerv;

871 — Hindenburg o. S. (Nemčija): konzerve paradižnikov.

Proizvodi sadjarstva:

872 — Hindenburg o. S. (Nemčija): jabolka, suhe slive, orehi, pulpe marelic;

873 — Malmö (Švedska): grozdje;

874 — Hamburg: pulpe marelic in jagod;

875 — Lima (Peru): suho sadje, olje, likerji.

Proizvodi živinoreje, perutnarstva in ribarstva.

876 — Varšava: surove kože jagmet z dlako;

877 — Hindenburg o. S.: živa in zaklana perutnina, jajca;

878 — Stockholm: čreva;

879 — Praga: perjad, divjačina, jajca;

880 — Lima (Peru): salama, šunka, slanina, sardine, suhe klobase in slične življenjske potrebščine;

881 — Pariz: strojene kože jagmet za rokavice.

882 — Bruselj: vosek.

Industrijski izdelki.

883 — Dunaj: veleblagovnica velikega ameriškega koncerna išče vsakovrstne predmete za smučarski sport (čevlje, obleke, žemperje, nogavice, rokavice, nahrbtnike);

884 — Newyork City: steklene in lesene kroglice za okraske in nakit;

885 — Helsinki: moka iz kosti;

886 — London: ponuja se zastopnik za tekstilno blago (obleke, perilo, nogavice).

Razno.

887 — Istanbul: posredniška tvrdka išče zveze z jugoslovanskimi izvozniki in uvozniki, ki bi hoteli delati s Turčijo (pozna naš jezik);

888 — Berlin: ponuja se zastopnik za Nemčijo, oziroma Berlin, za uvoz in izvoz, ki ima dobre zveze s tekstilno in kemično industrijo;

889 — Stockholm: vegetabilna sredstva za strojenje kož.

Opombe.

Št. 1. — Oslo: tvrdka išče primernega zastopnika v Jugoslaviji

Fr. Karbutz, trg. z mešanim blagom, Celje. Opustitev obrata.

Ivan Böhm, nasl. Frie Tučelik, umetni mlin in pekarna, Fram, zaradi opustitve obrata.

Viktor Zave, izdelovanje sladne kave na tovarniški način, Lajtersberg. Zaradi opustitve obrata.

Maks Vodopivec, Leskovec pri Krškem, trgovina z mešanim blagom. Zbog opustitve obrata.

Aleksander Tomboskos nasl., trg. z mešanim blagom, Rogatec. Zaradi opustitve trgovine.

Združena rogaška brusna industrija, Rogatec. Zaradi izvedene likvidacije.

Tiskarna Jadran, Korenčin Fr., Slovenji Gradec. Zaradi odprave konkurza po § 151. st. z.

Vardarska banovina: Prodanović Lazar, Skoplje.

ZAVRNJENI KONKURZNI PREDLOGI:

Savska banovina: Morvai Teodor, Karlovac.

* Podatke za Dravsko banovino objavljamo sproti.

Doma in po svetu

Predsednik vlade dr. Stojadinović je sprejel v svojem kabinetu bolgarskega poslanika Popova.

Vojvoda Kentski je s soprogo odplul na jahti »Tiha« v Grčijo in se bo povrnil v par dneh v naše Primorje.

Češkoslovaški ministrski predsednik dr. Hodža je odpotoval v Romunijo, kjer se bo sestal s predsednikom romunske vlade Tatarskom.

Predsednik turške republike Kemal Atatürk je ob priliki manevrov turške vojske večkrat sprejel vojaške zastopnike balkanskih držav in se z njimi dalj časa razgovarjal.

Komandanta naše žandarmerije generala Naumovića in vse člane njegove rodbine, ki so bili težko ranjeni pri nesreči pri Užicah, so prepeljali v Beograd.

Zborovanje lekarnarjev iz vse države bo 5. septembra v Ljubljani. **Obrtna razstava v St. Vidu** je bila včeraj zaključena in je bil obisk razstave včeraj še prav posebno zadovoljiv.

Velika rudarska nesreča se je pripetila v kotredoškem rovu v Zagorju. Gramoz je zasul rudarja Antona Zorka in Josipa Zoharja. Reševanje je bilo zelo težavno in se je posrečilo rešiti Zorka, dočim je prišla pomoč Zoharju nepoznoma.

Učiteljski kongres se je začel v Skoplju, kjer se je zbralo okoli 1500 delegatov in drugih udeležencev iz vse države.

Posojilo 800.000 din je odobrila Državna hipotekarna banka občini v Stocu (Bosna) za izvedbo elektrifikacije.

Ministrstvo za socialno politiko je dalo 200.000 din podpore prebivalcem Vrbaske banovine, ki so bili prizadeti od elementarnih neizod. **Izredna glavna skupščina »Avala« d. d.** je sklicana za 22. avgusta v Beogradu in bodo izvolili nov upravni odbor.

Kongres Zveze planinskih društev iz vse države bo v Novem Sadu od 4. do 6. septembra.

Stavka natakarjev v Splitu je končana in so se natakarji večinoma že vrnili na delo.

Konferenca, ki rešuje vprašanje naših jadranskih pristanišč in uravnava pravilnik naših mornarjev, se je sestala na Sušaku. Ta konferenca je samo nadaljevanje pomorske konference, ki je bila pred dnevi v Splitu.

Kongres mednarodne študentske zveze se je končal pred dnevi v Parizu. Na kongresu so razpravljali o vprašanju brezposelnih inteligentov, o položaju študentskih organizacij v raznih državah in še o drugih perečih vprašanjih, ki se tičejo dijaštva.

Grška trgovska delegacija je odpotovala v Berlin, kjer bodo pogajanja glede podpisa nove trgovinske pogodbe z Nemčijo.

V Bolgariji so v raznih krajih aretirali več članov izvršnega odbora VMRO. O vzrokih aretacij ni bilo objavljeno nobeno poročilo.

Bivši madžarski ministrski predsednik grof Bethlen je objavil v »Pesti Naplo« članek, v katerem se zelo ostro obrača proti nacionalno-socialistični agitaciji na Madžarskem.

Dopisniku »Timesa« v Berlinu je bilo sporočeno, da mora zapustiti do 22. t. m. Nemčijo.

Neznana podmornica je potopila v Egejskem morju španski parnik

»Armuro«, ki je vozil žito iz Sovjetske Rusije.

Portugalski poslanik v Pragi Caranero je zapustil Prago in odpotoval na Dunaj.

Ameriške oblasti so odkrile tajno narodno socialistično organizacijo v zvezni državi New-Yersey.

Zaradi komunistične agitacije je bilo v zadnjem času v Berlinu in v drugih nemških mestih aretirano večje število oseb.

Italijansko prebivalstvo je po poročilu italijanskega osrednjega zavoda naraslo na 43.412.000 duš.

Kmečka stavka v Ukrajini in Galiciji zavzema vedno večji obseg. Oblasti se trudijo, da bi gibanje zatrle, posebno ker so se cene za nekatera živila povišale za 30 do 40 odstotkov.

Do krvavih spopadov s stavkujocimi je prišlo pri Krakovu in sta bili ubiti dve osebi.

O ruskem avionu »N-209«, s katerim je Levanevski nameraval preleteti severni tečaj, ni nobenega sledu.

Radio Ljubljana

Torek, dne 24. avg.: 12.00: Moški zbori (plošče) — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, spored, obvestila — 13.15: Operetna glasba (radijski orkester) — 14.00: Vreme, borza — 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30: Nac. ura: Lov na dvoru Duklje in Zete — 19.50: Nekaj češke plesne glasbe (plošče) — 22.10: Zavarovanje za starost, onemoglost in smrt (Rudolf Smersu) — 20.30: Klavirski koncert Hansa Priegnitza (Berlin) — 21.30: Šramli igrajo (plošče) — 22.00: Čas, vreme, poročila, spored — 22.15: Radijski orkester.

Sreda, dne 25. avg.: 12.00: Baletne suite (plošče) — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, spored, obvestila — 13.15: Zvoki z ruskih poljan (plošče) — 14.00: Vreme, borza — 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30: Nac. ura: Arheološka izkopavanja v južni Srbiji — po iniciativi muzeja kneza Pavla — 19.50: Valčki E. Waldteufela (plošče) — 20.10: Mladinska ura: Dvoboj med pšenično in rižem (dr. Valter Bohinec) — 20.30: II. koncert oddelka zborne Glasbene Maticice, vodi ravnatelj Albin Lajovic — 21.10: Schubert: Impromptu št. 3 v B (klavir, plošča) — 21.20: Slovanska glasba (radijski orkester) — 22.00: Čas, vreme, poročila, spored — 22.15: Cimermanov trio.

Štev. 8209/37.

Nabava

Državni rudnik Velenje razpisuje na dan 8. septembra 1937 neposredno pismeno pogodbo za dobavo 15.000 kg ovsa Ia, po vzorcu. Ostali pogoji pri podpisnem.

Direkcija drž. rudnika v Velenju, dne 17. avgusta 1937.

Štev. 8335/37.

Nabava

Državni rudnik Velenje razpisuje na dan 8. septembra 1937 neposredno pismeno pogodbo za dobavo 2000 kg čistega bencina 715-725 za jamske svetilke. Ostali pogoji pri podpisnem.

Direkcija drž. rudnika v Velenju, dne 17. avgusta 1937.

A. Šarabon LJUBLJANA

- Uvoz kolonijalne robe
- Veletrgovina s špecerijo
- Velepražarna za kavo
- Mlini za dišave
- Glavna zaloga rudniških vod

Brzjavni naslov: ŠARABON LJUBLJANA
Telefon št. 26-66

Ustanovljeno leta 1886

Prijatelj dobre kapljice ceni

prijetno pitno.

Rogaško slatino, ker mu napravi vino.

Rogaška mineralna voda

JESENSKI LIPSKI SEJEM 1937

od 29. avgusta

do 2. septembra

60% popusta na nemških železnicah, znatni popusti v drugih državah.

Vsa pojasnila dajejo:

Zvanični biro lajpciškog sajma, Beograd — Knez Mihajlova 33/L.

in častni zastopniki:

Ing. G. TÖNNIES, Ljubljana, Tyrševa c. 33. Tel. 27-62 in

Jos. Bezjak — Maribor Gosposka ulica 25. Tel. 20-97.